

Betænkelse ved at gaa ind derpaa, har jeg dog med et vist Forbehold, for saa vidt der skulde fremkomme Modsigelse med Hensyn til dette Punkt fra anden Side, foreløbig troet at kunne tiltræde Forslaget. — Endringsforslaget under Nr. 4 er et ganske ligefremt Redaktionsforslag; det er for Lydeligheds Skyld, at der efter „Arbeidsvogne“ er foreslaaet at sætte „til den anførte Tid,“ da der ellers let kunde opstaa Tvivl i saa Henseende. — Naar vi gaa til det andet Stykke af § 1, saa staar der i Begyndelsen: „Foranstaaende Bestemmelser skulle dog under ingen Omstændigheder være til Hinder“. Dette „under ingen Omstændigheder“ forekommer os at være noget omstændeligt, idet Ordet „ikke“ siger det selv samme, og det er altsaa blot som en Redaktionsforandring, at der foreslaas at sætte „ikke“ i Stedet for „under ingen Omstændigheder“. I dette samme andet Stykke er der i Lovforslaget udtalt, at de Bestemmelser, som findes i første Stykke, ikke skulle være til Hinder „for Foretagelsen af de fornødne Markarbeider i Saa- og Høsttiden.“ Nu forekommer det os klart, at det vil være umuligt, egentlig at stille en bestemt Grænse op for, hvad der er fornødne Markarbeider i Saa- og Høsttiden. Hvor længe varer Saa- og Høsttiden paa de enkelte Steder, og hvad er i saa Henseende „fornødne“ Arbeider? Vi have været enige om, at det ikke paa nogen Maade vil gribe ind i den offentlige Fred, som man vil hævde for Helligdagen, om Markarbeidet bliver aldeles frit og altsaa undtaget fra det Forbud, der opstilles i nærværende Lov med Hensyn til Helligdagene, og dette vil opnaas ved, at Udvalgets Forslag under Nr. 6 vedtages, idet da Ordene „de fornødne“ og „i Saatiden og Høsttiden“ ubelædes, og der kommer til at staa: skal ikke være til Hinder „for Foretagelsen af Markarbeider eller for at Skibe“ o. s. v. Jeg skal, da det er hele Udvalget, der er enigt om denne Indstilling, ikke indlade mig paa en videre Begrundelse deraf end den, jeg allerede har givet. — Jeg kommer nu til § 2. Der har Udvalget delt sig i et Flertal og et Mindretal. Udvalget er i det Hele enigt om, at Udkastets Bestemmelser, som de ere ifølge de Bemærkninger, der bleve tilføiede af den høitværdige Justitsminister, ikke bør opretholdes. Udvalget er enigt om, at naar Butikslukning befales, bør det ikke tillades alligevel at handle ad Bagveie. Enten maa Butiksdørene staa aabne eller, naar de skulle være lukkede, bør al Handel paa den Tid være forbudt, og det er Udvalgets Mening, at ingen Mellemting bør finde Sted. Men Flertallet foreslaar, som det vil ses, at al Kjøben og Sælgen saavel paa Gader og andre offentlige Pladser, som i de Handelendes og andre Næringsdrivendes Butikker ophører, og bemeldte Butikker holdes lukkede, hvorimod Mindretallets Forslag, som findes under Nr. 10, siger: „Til samme Tid er al Kjøben og Sælgen paa Gader

og andre offentlige Pladser forbudt.“ Forstjellen mellem Flertallets og Mindretallets Forslag er altsaa, om de Handelendes Butikker til den angivne Tid skulle være lukkede eller ikke, det er, om det ved et Forbud, et Raabud, et Lovbud skal paalægges dem at holde Dørene lukkede eller ei. Jeg hører her til Mindretallet, og skal kortelig forklare min Stilling til dette Spørgsmaal. Naar man gaar ud fra, at den nuværende Lov ikke bør gaa videre end fornødent, for at den offentlige Fred paa Helligdage kan opretholdes, saa forekommer det mig og de Herrer af Mindretallet, der ere enige med mig, at det ikke paa nogen Maade kan forstyrre Helligdagens Fred, at Butiksdørene ere aabne, det vil sige: ikke saaledes aabne, at de behøve at staa aabne, men saaledes, at Kjøberne kunne gaa ind og ud af dem. Dette have vi ikke troet kunde forstyrre Helligdagens Fred eller Kirkegængernes Andagt. Det vilde være en slet begrundet Andagt hos en Kirkegænger, som kunde forstyrres, naar han gik paa Gaden og saae Foll gaa ind og ud af en Kjøbmands Butik. Naar det derimod er en virkelig, sand Andagt, som kalder til Gudstjenesten, saa stødes man ikke eller forstyrres af slige uvesenlige Ting, og da nu en saadan Forstyrrelse efter min Mening er det eneste Hensyn, som skulde kunne begrunde et Forbud som det nævnte, saa følger deraf, at jeg ikke har kunnet være med til at foreslaa, at Butikkerne befales lukkede. Det er jo en Selvsølge, at den frie Mand kan lukke sin Butik, naar somhelst han vil, og naar han af Hensyn til Helligdagen finder sig dreven til at lukke sin Butik, er det selvsølgelig, at han gjør det; men en anden Sag er det at befale, at den skal lukkes. Jeg skal dernæst sige, at det jo er Thinget vitterligt, at der er indkommet forskjellige Andragender fra Handelsforeninger dels i Kjøbenhavn dels andetsteds. Jeg skal benytte Leiligheden til at oplyse, at foruden de 4 Andragender, der nævnes i Betænkningen, er der senere indkommet Andragender i lignende Retning fra Skjelskør og Thisted. I den Anledning skal jeg sige, at det i Grunden har stødt min Tølelse at se frie, selvstændige Statsborgere komme og bede Lovgivningsmagten om at lægge en Lænte om Benene paa dem, fordi de ikke tro at kunne være tjente med den Frihed, de have. Jeg har ikke kunnet forstaa mig med Tanke om at gaa ind paa disse Endringer om at paalægge den frie, den selvstændige næringsdrivende Mand saadanne Baand. Jeg ser vel de Grunde, der ere anførte herfor; men saa vægtige, de ellers kunde være, forekomme de mig dog ikke at være vægtige nok til, at man af dem kan forstaa denne Anmodning fra selvstændige Borgere i et frit Land. Jeg kan altsaa ikke paa nogen Maade tiltræde disse Forslag. Jeg skal dernæst ogsaa sige, at jeg for nogle Aar siden havde den Ære at være Medlem af en nedsat